

Kjennskap til de tre generelle debattnormene er nyttig for å avdekke usakligheter. Når vi kritiserer noen for å debattere på en usaklig måte, handler det ikke bare om at noen har sagt noe uriktig eller irrelevant, men at de unnlater å delta i debatten på en samarbeidende måte.

Personargumentasjon

En vanlig tendens i det offentlige ordskiftet er at vi diskuterer person, ikke sak. I stedet for å presentere argumenter for våre synspunkter, eller innvendinger til motpartens synspunkter, angriper vi deres personlighet, bakgrunn eller karaktertrekk. Slike utsagn har som funksjon å svekke troverdigheten til motparten. Når de brukes som argumenter, kaller vi det **personargumenter**.

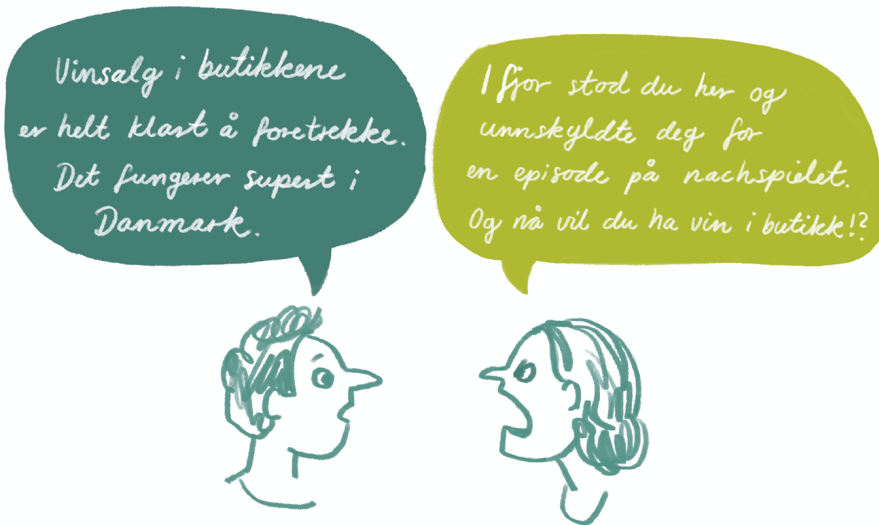
Den retoriske strategien bak personargumentasjon er ganske enkel. Hvis tilhørerne får et negativt inntrykk av personen, så vil de ha mindre tillit til påstandene vedkommende hevder. Desto mindre troverdig talerne fremstår, jo mindre lydhøre vil publikum være for deres argumenter og synspunkter. Legg merke til at denne strategien kan brukes helt uavhengig av om argumentet er godt eller dårlig. Personargumenter retter seg mot personen som taler, og ikke direkte mot vedkommendes argumentasjon.

Her er et eksempel. Tenk deg en politisk debatt om alkoholpolitikken i Norge. Temaet som diskuteres, er hvorvidt vi bør tillate vinsalg i dagligvarebutikker. Du støtter forslaget, og din argumentasjon er som følger:

«Vinsalg i dagligvarebutikker er helt klart å foretrekke. Danmark har allerede innført denne ordningen med stort hell, og flertallet av nordmenn ønsker seg en slik ordning.»

Personargument

Personargumenter er argumenter med den funksjon å redusere troverdigheten til en person eller en gruppe ved å beskrive dem med negative karakteristikk.

Fra motstanderen får du imidlertid følgende svar:

«I fjor sto du her og unnskyldte deg for en episode på nachspielet etter fylkesårsmøtet. Og nå vil du ha vin i butikk!?»

I eksemplet er det opplagt at tilsvaret vender oppmerksomheten mot din person, ikke mot standpunktet ditt eller argumentene dine. Det er nokså rimelig å anta at motpartens utsagn er ment å svekke din troverdighet. Har du et usunt forhold til alkohol? Har du utvist dårlig dømmekraft om alkohol tidligere? Er du da i stand til å vurdere hvilken alkoholpolitikk vi bør ha i Norge?

La oss anta at det stemmer at du måtte unnskyldte deg etter ufin opptreden på et nachspiel, og at det var på det rene at episoden var et resultat av uvettig alkoholkonsum. Motpartens påstand er altså